

Jesenske pripreme 2015 – Nejednakosti za 8. i 1. r

sastavio: Ivan Krijan

1. **zadatak:** Neka su x i y realni brojevi, dokažite da je $x^2 + xy + y^2 \geq 0$.

2. **zadatak:** Neka su x i y realni brojevi, dokažite da je $3x(x + 2y) \leq (2x + y)^2$.

3. **zadatak:** Što je veće, $\sqrt{19} + \sqrt{99}$ ili $\sqrt{20} + \sqrt{98}$?

4. **zadatak:** Neka su x , y i z realni brojevi, dokažite da je $x^2 + y^2 + z^2 \geq xy + yz + zx$.

5. **zadatak:** (Nesbittova nejednakost) Neka su a , b i c pozitivni realni brojevi, dokažite da je

$$\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \geq \frac{3}{2}.$$

6. **zadatak:** (Županijsko 2009. A1 - 3) Neka su x i y pozitivni realni brojevi, dokažite da je

$$x^4 + y^3 + x^2 + y + 1 > \frac{9}{2}xy.$$

7. **zadatak:** (Državno 2009. A1 - 3) Neka su x , y i z pozitivni realni brojevi takvi da je $xyz = 1$, dokažite da je

$$\frac{x^3 + y^3}{x^2 + xy + y^2} + \frac{y^3 + z^3}{y^2 + yz + z^2} + \frac{z^3 + x^3}{z^2 + zx + x^2} \geq 2.$$

8. **zadatak:** (Državno 2010. A1 - 2) Neka su a , b i c pozitivni realni brojevi takvi da je $a^2 + b^2 + c^2 = \frac{1}{2}$, dokažite da je

$$\frac{1 - a^2 + c^2}{c(a + 2b)} + \frac{1 - b^2 + a^2}{a(b + 2c)} + \frac{1 - c^2 + b^2}{b(c + 2a)} \geq 6.$$

9. **zadatak:** (Državno 2012. A1 - 2) Neka su a , b i c realni brojevi, dokažite da je

$$a^2 + b^2 + c^2 + 2(a - b + 1) \geq \frac{1}{3}(a + b + c)^2.$$

10. **zadatak:** (Državno 2013. A1 - 3) Neka su a i b duljine kateta te c duljina hipotenuze pravokutnog trokuta, dokažite da je

$$\left(1 + \frac{c}{a}\right) \left(1 + \frac{c}{b}\right) \geq 3 + 2\sqrt{2}.$$

11. zadatak: (Županijsko 2014. A1 - 1) Neka su a, b i c realni brojevi takvi da je $a \leq b \leq c$, dokažite da je

$$c^2 - b^2 + a^2 \geq (c - b + a)^2.$$

12. zadatak: (Državno 2015. A1 - 3) Neka su a, b i c pozitivni realni brojevi takvi da je $a^2 + b^2 + c^2 = 3$, dokažite da je

$$\frac{a^4 + 3ab^3}{a^3 + 2b^3} + \frac{b^4 + 3bc^3}{b^3 + 2c^3} + \frac{c^4 + 3ca^3}{c^3 + 2a^3} \leq 4.$$

13. zadatak: Neka je x realan broj, dokažite da je $\frac{x^2 + 2}{\sqrt{x^2 + 1}} \geq 2$.

14. zadatak: Neka je n prirodan broj te a i b pozitivni realni brojevi, dokažite da je

$$\sqrt[n+1]{ab^n} \leq \frac{a + nb}{n + 1}.$$

Zadaci za samostalan rad

1. (Županijsko 2015. A1 - 1) Neka su x i y realni brojevi takvi da je $x - y \neq 0$ i $2xy + 1 \neq 0$, odredite odnos među brojevima

$$A = \frac{6x^2y^2 + xy - 1}{2xy + 1} \quad \text{i} \quad B = \frac{x(x^2 - 1) - y(y^2 - 1)}{x - y}.$$

2. Neka su a, b i c nenegativni realni brojevi, dokažite da je

$$(a + b)(b + c)(c + a) \geq 8abc.$$

3. Neka je n prirodan broj te neka su $a_1, a_2, \dots, a_n$ pozitivni realni brojevi takvi da je $a_1 a_2 \cdots a_n = 1$, dokažite da je

$$(1 + a_1)(1 + a_2) \cdots (1 + a_n) \geq 2^n.$$

4. Neka su a, b, c i d pozitivni realni brojevi, dokažite da je

$$\sqrt{(a + c)(b + d)} \geq \sqrt{ab} + \sqrt{cd}.$$

5. Neka su a, b i c realni brojevi, dokažite da je

$$(a) \quad 3(ab + bc + ca) \leq (a + b + c)^2 \leq 3(a^2 + b^2 + c^2),$$

$$(b) \quad (ab + bc + ca)^2 \geq 3abc(a + b + c).$$

6. Neka su a, b i c pozitivni realni brojevi, dokažite da je $\frac{a}{b} + \frac{b}{c} + \frac{c}{a} \geq 3$.

7. Neka su a, b i c pozitivni realni brojevi, dokažite da je

$$\frac{a}{2a + b} + \frac{b}{2b + c} + \frac{c}{2c + a} \leq 1.$$

8. Neka su a, b, c i d realni brojevi takvi da je $a + b + c + d = 4$, dokažite da je

$$ab + bc + cd + da \leq 4.$$